

Senest opdateret
Marts 2024

Grænsehindringer inden for Rigsfællesskabet

Oversigt

Angår Danmark, Færøerne og Grønland	2
Indførsel af kæledyr til/fra Grønland.....	2
Angår Danmark og Grønland	3
Manglende retsvirkninger af medmoderskab	3
Krav om zinkkister ved transport af afdøde	4
Digitalt kørekort	4
Krav om fysisk tilstedeværelse ved fornyelse/genudstedelse af grønlandsk kørekort.....	5
Krav om fast bopæl i Grønland ved fornyelse/ genudstedelse af grønlandsk pas	5
Angår Danmark og Færøerne	6
Medicinal eksport	6
Medtagelse af lægemidler.....	6
Adgang til sagsportalen Minretssag.dk for færøske advokater.....	6

Angår Danmark, Færøerne og Grønland

Emne/hindring	Minister-/landsstyreområde	Beskrivelse	Status
Indførsel af kæledyr til/fra Grønland	DK: Fødevareministeriet/ Fødevarestyrelsen	Gældende regler for privat ikke-kommerciel flytning:	Fra DK/FO til GL: Regler om indførsel og udførsel af kæledyr i Grønland hører under Fødevarestyrelsen. Dog er flere områder, som fx zoonoser (herunder rabies) og dyrevelfærd i Grønland overtaget af Selvstyret.
	FØ: Heilsufrøðiliga Starvsstovan (Levnedsmiddel-, veterinær- og miljøstyrelsen)	Fra DK/FØ til GL: Man skal have en tilladelse til indførslen fra Grønlands Repræsentation i København eller Fødevarestyrelsen alt efter dyrearten. Derudover skal visse andre krav være opfyldt.	En ændring af reglerne for at indføre kæledyr i Grønland forudsætter, at visse love og bekendtgørelser udarbejdes eller ændres af Veterinær- og Fødevaremyndigheden i Grønland, herunder bekendtgørelse om forbud mod hold af særlige dyr. Det vil være mest hensigtsmæssigt, at disse er på plads, før Fødevarestyrelsen udarbejder bekendtgørelse om ind- og udførsel af levende dyr til Grønland.
	GL: Veterinær- og Fødevaremyndigheden i Grønland (VFMG)	Begrænsninger af arter, som må holdes på Grønland, er relevante ift. betingelser, som opstilles for import af dyr til Grønland. Formålet er at beskytte Grønland mod invasive arter, samt sikre dyrevelfærden for dyr i Grønland, som kan være vanskelige eller farlige at holde i Grønland, som følge af dyrenes særlige krav til levevilkår, fx foder.	Fødevarestyrelsens ansvar er at udarbejde betingelser for indførsel af levende dyr til Grønland i al almindelighed. Det forudsætter, at Grønland tager stilling til, hvilke arter, som de vil tillade holdt i Grønland, og derved indført. Dette er afgørende for rammerne for Fødevarestyrelsens arbejde med fastsættelse af betingelser for indførsel til Grønland. Udarbejdelse af betingelser for indførsel af levende dyr er omfattende og kan kræve udarbejdelse af risikovurdering og involvering af faglig understørelse fra andre institutioner, og forudsætter derfor en afgrænsning af hvilke arter, som Fødevarestyrelsen behøver at arbejde med.

Afhængigt af ikrafttrædelsestidspunktet for Veterinær- og Fødevarermyndighedens bekendtgørelser, forventes det, at Fødevarerstyrelsens bekendtgørelse vil kunne træde i kraft relativt kort herefter, og at grænsehindringen dermed vil være løst. Dette forudsætter dog, at Fødevarerstyrelsen orienteres om den grønlandske proces og forventninger til omfanget af tilladte arter i den grønlandske bekendtgørelse, så en parallel proces kan igangsættes hos Fødevarerstyrelsen. Ikrafttrædelse af dansk bekendtgørelse er desuden omfattet af tidsbegrænsninger for faste tidspunkter for ikrafttrædelse af ny lovgivning.

Fødevarerstyrelsen var i maj 2023 i kontakt med Veterinær- og Fødevarermyndigheden for en bekræftelse på status. Veterinær- og Fødevarermyndigheden bekræftede, at sagen var prioriteret under andre sager i Grønland, og at tidshorisont ikke kunne oplyses. Fødevarerstyrelsen afventer derfor fortsat Veterinær- og Fødevarermyndigheden i Grønland.

Fødevarerstyrelsen vurderer at behovet for en afgrænsning fra Grønlands side som værende mere relevant i lyset af, at Grønland påtænker at åbne tre internationale lufthavne i Grønland, der efter grønlandsk ønske også skal bruges til indførsel af levende dyr fra tredjelande.

Angår Danmark og Grønland

Emne/hindring	Minister-/landsstyreområde	Beskrivelse	Status
Manglende retsvirkninger af medmoderskab	DK: Social-, Bolig- og Ældreministeriet GL: Departementet for Børn og Unge	Reglerne om medmoderskab i børneloven for Danmark indebærer, at en kvinde, der føder et barn, og kvindens ægtefælle eller partner kan aftale, at ægtefællen eller partneren skal være medmor til barnet. Dette medmoderskab har samme retsvirkninger som et faderskab.	Reglerne om medmoderskab findes i børneloven, som ikke gælder for Grønland. Social-, Bolig- og Ældreministeriet har udarbejdet forslag om at sætte børneloven i kraft for Grønland, som Inatsisartut godkendte den 24. maj 2023.

		Der er ikke taget stilling til, om medmoderskab etableret i Danmark kan tillægges retsvirkninger i Grønland. Manglende retsvirkninger af medmoderskab kan have betydning i en række relationer, fx forældreskab, forældremyndighed, forsørgelsespligt, arveret og ret til sociale ydelser.	Folketinget har vedtaget et lovforslag, hvorefter den grønlandske børnelov ophæves pr. 1. april 2024. Fra samme tidspunkt vil børneloven, der indeholder reglerne om medmoderskab, blive sat i kraft for Grønland ved kongelig anordning.
Krav om zinkkister ved transport af afdøde	DK: Indenrigs- og Sundhedsministeriet GL: Departement for Sundhed	Reglerne for transport af afdøde til og fra udlandet er underlagt internationale aftaler fra 1937 og 1973, hvor Danmark har ratificeret aftalen fra 1937 ifølge oplysninger fra 2019 fra Styrelsen for Patientsikkerhed. Implementeringen er i Danmark udmøntet ved bekendtgørelse nr. 152 fra 1983, der er udstedt i medfør af den tidligere epidemilov, som ikke kunne sættes i kraft for Grønland. Det betød, at bekendtgørelsens undtagelsesbestemmelser om, at transport af afdøde mellem de nordiske lande ikke behøvede at ske i zinkkiste, ikke kunne anvendes for transport af afdøde ml. Danmark og Grønland. Siden 2018 er epidemiloven blevet ændret flere gange, men den gældende epidemilov kan fortsat ikke sættes i kraft for Grønland – den kan alene sættes i kraft for Færøerne. Det betyder, at kravet om transport af afdøde i zinkkiste mellem Grønland og Danmark formentlig fortsat ikke kan fraviges med hjemmel i bekendtgørelsen fra 1983.	Styrelsen for Patientsikkerhed er ved at undersøge Danmarks aktuelle internationale forpligtelser på området, dels at afdække, hvordan vi kan ændre bekendtgørelsen om transport af lig eller anden regulering, så det generelt bliver muligt at anvende ligposer i stedet for zinkkister ved transport af lig mellem Danmark og Grønland.
Digitalt kørekort	DK: Transportministeriet (Applikation er udviklet af Digitaliseringsstyrelsen i samarbejde med Færdselsstyrelsen og Rigspolitiet).	En person, der både er indehaver af et dansk kørekort og et grønlandsk kørekort kan ikke anvende den danske kørekortapplikation (digitalt kørekort), hvis det senest udstedte kørekort er det grønlandske kørekort. Der er umiddelbart tale om en teknisk udfordring.	Transportministeriet og Færdselsstyrelsen har været i dialog med de relevante myndigheder og har set ind i de udfordringer, der er med at bruge den danske kørekortapplikation, hvis det senest udstedte kørekort er et grønlandsk kørekort. De juridiske rammer, som fremgår af den danske kørekortbekendtgørelse er, at man kun kan være indehaver af ét kørekort. Denne regel har udspring af EU's kørekortdirektiv. Det er således ikke muligt at være indehavere af mere end ét kørekort efter reglerne i Danmark.

Transportministeriet er klar over, at dette kan medføre en række udfordringer for indehavere af danske kørekort, der vælger at bosætte sig i Grønland. Derfor ses der ind i en løsning sammen med de grønlandske myndigheder om at anerkende danske kørekort i Grønland. Med denne løsning vil der ikke længere være behov for at ombytte det danske kørekort til et grønlandsk kørekort, og man kan derfor fortsat benytte den danske kørekortapplikation.

Krav om fysisk tilstedeværelse ved fornyelse/genudstedelse af grønlandsk kørekort

DK: Transportministeriet og Justitsministeriet

GL: Grønlands Politi (Departement for Boliger, Infrastruktur og Ligestilling)

En person, som er bosiddende i Danmark, og som er indehaver af et grønlandsk kørekort, skal i dag møde op ved politiet i Grønland for at indgive ansøgning om fornyelse eller genudstedelse (duplikatkørekort).

Da det alene er Grønlands Politi, der varetager administrationen af grønlandske kørekort, kan der således ikke ansøges ved en myndighed i Danmark.

Transportministeriet og Justitsministeriet er i dialog om afklaring af grænsehindringen og muligheden for at kunne indgive ansøgning om grønlandsk kørekort uden at skulle møde fysisk op ved Grønlands Politi.

Krav om fast bopæl i Grønland ved fornyelse/genudstedelse af grønlandsk pas

DK: Justitsministeriet

Ved fornyelse/genudstedelse af et grønlandsk nationalitetspas foreligger der ikke et krav om fysisk tilstedeværelse ved Politiet i Grønland.

Det er muligt at få udstedt et grønlandsk nationalitetspas hos samtlige pasudstedende myndigheder i Danmark. Det er dog en forudsætning for at få udstedt et grønlandsk nationalitetspas, at borgeren har fast bopæl i Grønland.

På baggrund af en konkret sag er der blevet rejst et spørgsmål om muligheden for at få udstedt et grønlandsk nationalitetspas, hvis vedkommende har bopæl uden for Grønland.

Justitsministeriet er ved at afklare, i hvilket omfang der er tale om en grænsehindring.

Justitsministeriet vil endvidere drøfte den nuværende praksis for udstedelse af grønlandske pas med Rigspolitiet, Udenrigsministeriet og Naalakkersuisut med henblik på at undersøge muligheden for, at grønlandere, der er bosat uden for Grønland, også kan få udstedt grønlandsk pas.

Angår Danmark og Færøerne

Emne/hindring	Minister-/landsstyreområde	Beskrivelse	Status
Medicinal eksport	DK: Indenrigs- og Sundhedsministeriet FØ: Heilsumálaráðið (Landsstyreområdet for Sundhedsanliggender)	Det er som udgangspunkt ikke lovligt at indføre medicin til Danmark ved forsendelse fra et land uden for EU/EØS. Dette medfører, at apoteker i lande uden for EU/EØS ikke kan eksportere magistrelle lægemidler (fremstillet efter recept til en enkelt patient) til Danmark.	Færøerne er ikke medlem af EU/EØS, og regnes derfor som et tredjeland inden for medicinalområdet. ISM afventer fortsat afklaring vedrørende Færøernes status hvad angår medicinal eksport.
Medtagelse af lægemidler	DK: Indenrigs- og Sundhedsministeriet FØ: Heilsumálaráðið (Landsstyreområdet for Sundhedsanliggender)	Efter lægemiddeloven må private personer kun indføre (humane) lægemidler til eget forbrug efter regler i gældende bekendtgørelse om privates indførsel af lægemidler. Efter reglerne kan private personer fra lande, der ikke er medlem af Den Europæiske Union eller omfattet af EØS-aftalen, højst medbringe lægemidler til 3 måneders forbrug.	Færøerne er ikke medlem af EU/EØS, og regnes derfor som et tredjeland inden for medicinalområdet. ISM afventer fortsat afklaring vedrørende Færøernes status hvad angår medtagelse af lægemidler.
Adgang til sagsportalen Minretssag.dk for færøske advokater	DK: Justitsministeriet/ Digitaliserings- og Ligestillingsministeriet FØ: Lagmandens kontor	Civile sager i Danmark skal som det klare udgangspunkt anlægges og behandles via sagsportalen Minretssag.dk. På sagsportalen kan parter og partsrepræsentanter bl.a. tilgå sagens processkrifter, bilag, retsbøger og domme. Retterne kan dog beslutte, at en sag ikke skal behandles ved anvendelse af sagsportalen, når der foreligger særlige forhold. For at tilgå sagsportalen skal man have MitID Erhverv. En tilslutning til MitID Erhverv kræver, at virksomheden har et dansk CVR-nr. Det er i den forbindelse blevet anført af Advokatfelag Føroya, at dette medfører, at færøske advokater ikke kan varetage civile sager i Danmark på linje med deres danske kollegaer.	Digitaliseringsstyrelsen er i dialog med blandt andet Erhvervsministeriet og Lagmandens kontor på Færøerne om en mulig løsningsmodel for færøske virksomheders opnåelse af et CVR-nr. med efterfølgende mulighed for tilslutning til MitID Erhverv. Når en løsningsmodel vælges, skal det vurderes, om der skal udarbejdes en anordning for Færøerne om MitID Erhverv.